

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชน และระบบเครือข่าย
คอมพิวเตอร์ของเกษตรกรในสมาคมสวนส้มร่วมพัฒนา

ชื่อผู้เขียน นายธัญญชย์ คำขำ

วิทยาลัยการศึกษามหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ คุษฎี ณ ลำปาง ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร กรรมการ

รองศาสตราจารย์ อุเทน ปัญญา กรรมการ

รองศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความต้องการ
สารสนเทศผ่านสื่อมวลชน ด้านสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และระบบ
เครือข่ายคอมพิวเตอร์ กับปัจจัยภูมิหลัง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมบางประการของเกษตรกร
รวมทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการนำสื่อมวลชน ด้านสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ
กระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเกษตร
ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์เกษตรกรจำนวน 149 คน การวิเคราะห์ใช้ ค่าต่ำสุด
ค่าสูงสุด การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ความ
สัมพันธ์ใช้ค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 79.2 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 42 ปี ส่วน
ใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 27.5 จบการศึกษาค่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย
5 คน มีพื้นที่เป็นของตนเองบางส่วนและเช่าเพิ่มเติม เฉลี่ยครอบครัวละ 70 ไร่ รายได้เฉลี่ย
ครอบครัวละ 319,932 บาทต่อปี เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม แห่ลง
ข่าวสารการเกษตรที่ได้รับ ในรอบสัปดาห์เกษตรกรทุกคนได้รับจากวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 93.3 ได้
รับจากเพื่อนบ้านเกษตรกร และร้อยละ 63.1 ได้รับจากอินเตอร์เน็ต

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าอายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ขนาด การถือครองที่ดิน รายได้ทั้งหมดของครอบครัว และความถี่ในการได้รับข่าวสารการเกษตรของ เกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการรับชมข่าวสารการเกษตรจากวิทยุโทรทัศน์อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์พบว่าอายุ ระดับการศึกษา รายได้ทั้งหมดของ ครอบครัว การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร และความถี่ในการได้รับข่าวสารการเกษตรของ เกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการรับฟัง ข่าวสารการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และลักษณะการถือครองที่ดิน ขนาดการถือครองที่ดิน และรายได้ทั้งหมดของครอบครัวของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับ ความต้องการอ่านข่าวสารการเกษตรจากหนังสือพิมพ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาที่สำคัญในการรับข่าวสารที่เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ พบว่าปัญหาด้านสื่อหนังสือพิมพ์ ได้แก่ ไม่มีหนังสือพิมพ์ และมีสื่ออื่นน่าสนใจกว่า ปัญหาด้านสื่อ วิทยุกระจายเสียง ได้แก่ ฟังแล้วเข้าใจยาก ไม่น่าสนใจ และเนื้อหาไม่ตรงกับสภาพพื้นที่ ส่วนปัญหา ด้านสื่อวิทยุโทรทัศน์ ได้แก่ เนื้อหาไม่ตรงกับสภาพพื้นที่ และเวลาในการออกอากาศไม่ตรงกับเวลา ที่ว่าง และปัญหาด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ไม่มีเวลาใช้ และไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้

สำหรับข้อเสนอแนะของเกษตรกร ได้แก่ เนื้อหาต้องเจาะลึกมากกว่าและเอาไปปฏิบัติได้ จริงออกอากาศต้องตรงกับเวลาที่ว่าง และเร็วเท่ากับสถานการณ์จริง ผู้ดำเนินรายการต้องไม่พูดนอก เรื่องมากนัก ควรมีช่องเกี่ยวกับการเกษตรโดยเฉพาะ น่าจะมีการส่งข้อมูลมาให้ทาง E-mail ควรมี วิดีโอการสาธิตให้ดู ควรมีการเชื่อมต่อระหว่างกรมส่งเสริมโดยตรง และควรลดราคาอินเทอร์เน็ต ให้ถูกกว่านี้

Independent Study Title	Information Needs for through by Mass Media and Internet among Farmers in Sounsomroumpattana Association		
Author	Mr. Thanan Dumkhum		
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension		
Examining Committee	Assoc.Prof. Dusdee	Nalampang	Chairman
	Asst. Prof. Warapa	Kunaporn	Member
	Assoc.Prof. Uthen	Panyo	Member
	Assoc.Prof. Katin	Srimongkol	Member

Abstract

The objectives of this research were to study the relationship between background, economic and social factors of farmers in Sounsomroumpattana Association and Information needs for through by mass media and internet including problems and recommendation for mass media and internet presentation in agriculture extension. The study was conducted by using questionnaire to interview 149 farmer samples. Data was collected and statistically analyzed in terms of minimum and maximum value, frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and the chi-square test.

From research findings, it was found that 79.2 percent of farmer samples were male with an average age of 42 years old. Most of them were married, education level was primary, an average number of family members were 5 persons and had their farm land of 70 rai with an average annual income of 319,932 Baht. The majority of them were member of the Agricultural Cooperative, without any social status. Information sources, all of them got from television, their neighbors 93.3 percent and from internet 63.1 percent.

From hypothesis test, it was found that, age, education, family members, size of land annual income and frequency of watching to agricultural news were related to the needs of television program. Age, education, annual income, majority and frequency of using internet to search agricultural news were related to the needs of internet. Education were related to the needs of listening program of agricultural news and type of land, size of land and annual income were related to the needs of agricultural news from newspaper.

The important problems of receiving agricultural news from mass media and internet were no newspaper available and other media were more interesting. Radio were difficult to understand and contents were not related to the specified area. Television contents were not related to the specified area, on air time not match free time and too short program. Internet were no time to use and were expensive.

Recommendation from the farmers were quality and update information, on air time have to match of free time, required moderator on local in quality language, required agricultural channel, required vedio, required information from E-mail, required direct contact with Agricultural Extension Department, reduced cost of connection.